

ДО ЯВОР ГЕЧЕВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

ИСКАНЕ

От браншови организации в сектор „Плодове и зеленчуци“

Относно: Провеждане на среща с участието на Министър Явор Гечев и представители на браншови организации от сектор „Плодове и зеленчуци“

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,

Обръщаме се към Вас с искане за спешна среща с Ваше участие за обсъждане на актуални и нетърпящи отлагане проблеми в сектор „Плодове и зеленчуци“, а именно:

- 1. Унищожената реколта в следствие на минусовите температури на 30. Март т.г.**
Както Ви е известно, минусовите температури от порядъка на -5 до -7 градуса през ранните часове на 30. Март нанесоха необратими щети на цветните пъпки по костилковите видове в цяла източна и централна България. В следствие на това бедствие, реколтата от кайсии, праскови, череши и голяма част от сливите е унищожена. Поражения има и в насажденията с круши. Земеделските стопани, отглеждащи насаждения със засегнатите култури, са изправени пред патова ситуация. Възникват множество въпроси, касаещи площите със 100 % - во пропадане, както и тези, където измръзването на пъпките е под 100 %. Както многократно сме подчертавали, България е вероятно единствената европейска държава, където земеделски площи не могат да се застраховат срещу риск от слана преди 20. Април. Поради този факт, в такива ситуации производителите могат да разчитат единствено на помощ от държавата. Овощарите са притеснени, защото не са наясно какви обезщетения могат да получат от страна на държавата. Считаме, че Министерство на земеделието трябва да предостави конкретна информация за своите предстоящи действия и решенията, които ще се вземат за обезщетяване на засегнатите площи и стопани.

2. Допълнителната и същевременно ненужна административна тежест, която се стоварва върху производителите на плодове, при заявяване на обвързано с производството подпомагане за кампания 2022/23.

През идната седмица започва подаването на заявления за очертаване. Свидетели сме на няколко абсурдни положения, в които производителите на плодове са поставени. Наредба № 3 , чл. 25 (3) т. 3 поставя условие площите, заявени за обвързано с производството подпомагане, да отговарят на изискванията на Наредбата за базисните цени на трайните насаждения. Поставя се условие, кандидатът да предостави документ, доказващ, че насаждението е в период на плододаване, издаден от агроном (ал.4). Ние многократно алармирахме за проблема с Наредбата за базисните цени, а именно, че тя е морално остаряла и неактуална спрямо новите технологии и подложки при отглеждането на трайни насаждения. Изискването - агроном да удостоверява дали едно насаждение е в плододаване - е напълно излишно и нецелесъобразно и ще доведе единствено до натоварване на земеделските стопани с още административна тежест. Земеделският стопанин не може да получи обвързано с производството подпомагане, без да е доказал посредством счетоводни документи необходимите реализирани количества. Това изискване само по себе си означава, че той реколтира площите и те са в плододаване. Не разбираме защо, вместо да отнемате административна тежест от земеделския стопанин, Вие се стремите да го натоварите с още такава!?

И по двата проблема сте получили нашите писмени становища по време на общественото обсъждане на Наредба №3 , а дори и преди това.

Все още има неясноти и по самото очертаване на трайните насаждения.

3. Липсата на списък с устойчиви сортове.

Земеделските производители все още нямат достъп до списъка с устойчиви на климатичните условия сортове, който е неразделна част от интервенцията по 2ри стълб „ Насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви на климатичните условия“. Очакването на този списък е също толкова голямо колкото и очакването на технологичните карти.

4. Няма списък със местни сортове, застрашени от изчезване, със стопанско значение.

5. Има неадекватна комбинация в изискуемите добиви за ягоди и малини в оранжерии, без да са разделени на „отопляеми“ и „неотопляеми“, където освен етажното отглеждане на ягоди и по-големият брой растения на 1 кв. м в отопляемите оранжерии е възможно да се отгледат 3 реколти за 2 години, в същото време същите добиви са прехвърлени за „неотопляеми“ оранжерии, където това е непостижимо. Желателно е площите в оранжерии да се отразяват в кв.метри, а не в хектари.

6. Технологичните карти – след първоначалните такива, които ни бяха изпратени „мъртви“, а не интерактивни в EXCEL - формат, и които бяха напълно неадекватни на реалностите в производството на плодове и зеленчуци, очаквано задаваме въпроса – има ли нов, преработен вариант, работи ли се по тези технологични карти? Ключът за картите е извън МЗм, защо??? По-лесно е да се направят нови, отколкото да губим ценно време с тези.

- 7. Няма указания за методика за получаване на 80% държавна помощ за цената на водата за 2023 г. и указания за начало на разработване на стратегия за трайно решение на проблема с цените и ценообразуване на водата за поливни нужди на „Напоителни Системи ЕАД“**
- 8. Проблемът с прехвърлянето и преразпределянето на средства по ПРСР 2014-2020 към държавни структури, вместо към фермерите.**
Относно това решение, взето на заседание на Комитета по наблюдение на 04.04.2023 г. – настояваме да бъде подсигурен ресурс за увеличаване на бюджетите по подмерки 4.1. и 4.2. от приемите през 2021 г. и 2022 г. Тези средства трябва да се насочат към фермерите, които имат крещяща нужда от тях. Категорично сме против пренасочването на средства от ПРСР 2014-2020 към държавни структури и отваряне на приеми за тях през 2023 г. по подмерки 4.3 и 5.1.
- 9. Дългосрочна програма в помощ на оранжерийното производство през зимата.**
- 10. Наложителна промяна в наредба 11 „Биологично земеделие“**
Има проблем с около 200 земеделски стопани, които отглеждат трайни насаждения, със сроковете предвидени по Наредба 11 "Биологично производство", за представяне на био Сертификати за парцели и продукцията, за стопаните, които отглеждат култури, чиято реколта се прибира по-рано от момента, в който парцелът преминава от преход – в био. Няколко пъти е поставян този проблем и от двете биологични асоциации, към момента няма никакво желание да се реши този проблем от страна на администрацията - Дирекция "РСР" и "Дирекция "Биологично производство ".
Необходимо е да се инициира промяна в Наредба 11 "Биологично земеделие", която да предостави възможност, сертификатаът за произведена продукция да бъде представен в следваща годината, когато парцелът е преминал периода на преход . Този проблем се получи, когато био ангажиментите се намалиха от 5 на 2 или 3 години, тъй като нямаше бюджет по мярката.
- 11. Липсата на логично обяснение и причините за изваждане на зеления грах от подпомагането за протеинови култури.**
Защо зеления грах - култура, която е търсена от пазара и се отразява много добре на сеитбооборота, бива извадена от групата на подпомаганите протеинови култури?
- 12. Определяне на минимални вносни цени за плодове и зеленчуци, тъй като Мзм има база данни за средните цени на едро.** Целта на това предложение е да се избегне дъмпинг на цените на българските плодове и зеленчуци.

С УВАЖЕНИЕ: Ж. Гроздева, „Асоциация на овощарите в България“
Д. Търпанова „Добруджански овощарски съюз“
М. Милтенова „ Национален Съюз на градинарите в България“
Б. Петков „ Българска асоциация на малините и ягодоплодните“
Н. Колев, „ Съюз на дунавските овощари“
Й. Кръстанов „ Българска асоциация на производителите на
Оранжерийна продукция“
С. Трифонов „ Национална Био Асоциация“